

Bilag F: Landgildebetaling og lånekorn

Kilde: lensregnskaber og amtsregnskaber vedr. Nykøbing len/amt. Dog er restancen med smør i året 1/5 1673-1/5 1674 baseret på en speciel restanceoversigt fra Dronning Sofie Amalies arkiv i Partikulærkammerets arkiv (nr. 14: Diverse sager vedrørende de Lolland-Falsterske godser)

Skematisk oversigt over restance med betaling af landgilde 1652-1700 fordelt på de 18 gårde

I parentes er opregnet den landgilde, bønderne skulle betale ifølge jordebogen fra regnet midlertidige nedslag. I tilfælde af tvivl om, hvilken bonde restancen vedrører, er det anført under skemaet.

1/5 1658 til 1/5 1659 (Landgilde: 3 mark, 1 fjerding smør, 6 skæppe havre og 2 snese ål (omregnet til 4 skilling))

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Mark	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
Fjerding smør		0,5	1	1				1						1	0,5			0,5
Skæppe havre		6	6					6		6								
Ål i skilling		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

Ud for nr. 8 er anført Ole Nielsen og ud for nr. 14 Hans Nielsen, men disse havde året før byttet gård.

1/5 1661-1/5 1662 (Landgilde: 3 mark, 1 otting smør (½ fjerding) og 1 tønde havre)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Mark			3															
Otting smør			1															
Tønder havre										1								

1/5 1662-1/5 1663 (Landgilde: 3 mark, 1 fjerding smør og 6 skæppe havre)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Mark			3					3						3				
Fjerding smør			1					1			0,5		0,5	0,5				
Skæppe havre														6				

1/5 1673-1/5 1674 (Landgilde: 1 rigsdaler, 1 fjerding smør, 1 tønde havre samt 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Fjerding smør	1	0,5	0,5	1	1	0,5	0,5	1	1	1	1		1	1	0,5	0,5	1	1

1/5 1683-1/5 1684 (Landgilde: 1 rigsdaler, 1 fjerding smør, 1 tønde havre samt 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rigsdaler			1															
Fjerding smør										0,3								
Gæs										1								
Høns										2								

1/5 1684-1/5 1685 (Landgilde: 1 rigsdaler, 1 fjerding smør, 1 tønde havre samt 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rigsdaler		1	1	1	1		1			1			1	1		1		
Fjerding smør	1		0,8	1	1	0,5	1	1	1	1	0,5		1	1	0,5	1		1
Tønder havre	0,2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1
Gæs			1		1		1			1	1		1			1		
Høns			2		2		2			2	2		2			2		

1/5 1686-1/5 1687 (Landgilde: 1 rigsdaler, 1 fjerding smør (omregnet til rigsdaler, men omregningsbeløb ukendt), 1 tønde havre samt 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rigsdaler			1				1	1			1			1		1		
Smør i rigsdaler													2					2
Tønder havre										1			(1)					
Gæs													1					
Høns													2					2

Gårdmanden i nr. 13, Niels Rasmussen, havde i stedet for 1 tønde havre leveret, hvad der svarede dertil i gryn.

1/5 1687-1/5 1688 (Landgilde: 1 rigsdaler, 1 fjerding smør, 1 tønde havre samt 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rigsdaler													1	1				
Tønder havre			1							1			1					

1/5 1688-1/5 1689 (Landgilde: 1 rigsdaler, 4 lispund smør, 1 tønde og halvanden fjerding havre samt 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rigsdaler		1								1	1					1		
Smør i rigsdaler	0,7		2	1	2		2	2		2	1			1		1		2
Tønder havre							1									1		
Fjerding havre							1,5									1,5		
Gæs										1						1		
Høns										2						2		

1/5 1689-1/5 1690 (Landgilde: 1 rigsdaler, 4 lispund smør, 1 tønde og halvanden fjerding havre samt 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rigsdaler	0,3			1	1	1	1	1			1			1	1	0,3		1
Smør i rigsdaler			2	4			4			4				4		1		
Tønder havre		1	1	1		1	1	1		1	1			1	1	1		1
Fjerding havre		1,5	1,5	1,5		1,5	1,5	1,5		1,5	1,5			1,5	1,5	1,5		1,5
Høns				2			2											

Skematisk oversigt over nedslag i landgilde 1652-1700 fordelt på de 18 gårde

I parentes er opregnet den landgilde, bønderne skulle betale ifølge jordebogen. Jeg har ikke medtaget gårde, hvor der var bevilget frihed for landgilde ved fæsteskit i oversigten.

1/5 1661-1/5 1662 (Landgilde 3 mark, 1 fjerding smør, 6 skæppe havre og 2 snese ål)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Mark								1						1				
Fjerding smør	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Skæppe havre	1	1	1	1	1	1	1	6	1	1	1	1	1	6	1	1	1	1
Snese ål	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

1/5 1662-1/5 1663 (Landgilde 3 mark, 1 fjerding smør, 6 skæppe havre og 2 snese ål)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Mark					3													
Fjerding smør					1													
Skæppe havre					6					6								
Snese ål	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

1/5 1670-1/5 1671 (Landgilde 1 rigsdaler, 1 fjerding smør, 1 tønde havre og 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rigsdaler																		1
Fjerding smør									1							0,5		
Tønder havre													1					

1/5 1679-1/5 1680 blev landgilden omregnet til et pengebeløb på 7 rigsdaler og 2 mark per gård (2 rigsdaler tønden og 2 mark skæppen per tønde hartkorn for gårdene, der da var sat til 3 tønder og 4 skæppe hartkorn). Gårdmanden i nr. 16, Anders Jensen blev "gjort arm en tønde" og skulle derfor kun betale 5 rigsdaler 2 mark.

1/5 1689-1/5 1690 (Landgilde: 1 rigsdaler, 4 lispund smør, 1 tønne og halvanden fjerding havre samt 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rigsdaler	0,3			1	1	1	1	1			1			1	1	0,3		1
Smør i rigsdaler			2	4			4			4				4		1		
Tønder havre		1	1	1		1	1	1		1	1			1	1	1		1
Fjerding havre		1,5	1,5	1,5		1,5	1,5	1,5		1,5	1,5			1,5	1,5	1,5		1,5
Høns				2			2											

Skematisk oversigt over nedslag i landgilde 1652-1700 fordelt på de 18 gårde

I parentes er opregnet den landgilde, bønderne skulle betale ifølge jordebogen. Jeg har ikke medtaget gårde, hvor der var bevilget frihed for landgilde ved fæsteskit i oversigten.

1/5 1661-1/5 1662 (Landgilde 3 mark, 1 fjerding smør, 6 skæppe havre og 2 snese ål)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Mark								1						1				
Fjerding smør	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Skæppe havre	1	1	1	1	1	1	1	6	1	1	1	1	1	6	1	1	1	1
Snese ål	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

1/5 1662-1/5 1663 (Landgilde 3 mark, 1 fjerding smør, 6 skæppe havre og 2 snese ål)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Mark					3													
Fjerding smør					1													
Skæppe havre					6					6								
Snese ål	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

1/5 1670-1/5 1671 (Landgilde 1 rigsdaler, 1 fjerding smør, 1 tønne havre og 1 gås og 2 høns)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rigsdaler																		1
Fjerding smør									1							0,5		
Tønder havre													1					

1/5 1679-1/5 1680 blev landgilden omregnet til et pengebeløb på 7 rigsdaler og 2 mark per gård (2 rigsdaler tøndene og 2 mark skæppen per tønne hartkorn for gårdene, der da var sat til 3 tønder og 4 skæppe hartkorn). Gårdmanden i nr. 16, Anders Jensen blev "gjort arm en tønne" og skulle derfor kun betale 5 rigsdaler 2 mark.

I perioden fra 1/5 1690-1/5 1691 var landgilden ifølge jordebogen uændret. Men i stedet for nedslag i landgilde blev der opkrævet en alternativ form for landgilde, som blev udregnet i helt andre persiller, eller enheder, end landgilden ifølge jordebogen. Der var tale om betydelige nedslag i landgilden ved denne omregning jf. oversigten fra regnskabet 1/5 1694-1/5 1695 over årlige nedslag i rigsdaler fra 1690-1694, som er gengivet i bilag I: Syn. Ud over denne omregning fik enkelte bønder yderligere nedslag, som fremgår af skemaerne.

1/5 1690-1/5 1691 (Landgilde omregnet til 1 tønne rug, 2 tønder byg, 1 tønne havre og 4 mark og 4 skilling)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg			0,5				2			1								1
Tønder havre							1							1	1	1		

1/5 1691-1/5 1692 (Landgilde omregnet til 1 tønne rug, 2 tønder byg, 1 tønne havre og 4 mark og 4 skilling)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder havre																		1

1/5 1692-1/5 1693 (Landgilde omregnet til 1 tønne rug, 2 tønder byg, 1 tønne havre og 4 mark og 4 skilling)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg																1		1

1/5 1693-1/5 1694 (Landgilde omregnet til 2,5 tønder byg, 1 tønne havre og 4 mark og 4 skilling)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg																1,5		1,5

1/5 1694-1/5 1695 (Landgilde omregnet til 3 tønder byg, 0,5 tønder havre og 1 rigsdaler, 1 mark og 4 skilling)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg																1		1

1/5 1695-1/5 1696 (Landgilde omregnet til 2 tønder byg, 0,5 tønder havre og 1 rigsdaler, 1 mark og 4 skilling)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg																0,5		0,5

1/5 1696-1/5 1697

(Landgilde omregnet til 0,5 tønne rug, 1 tønne byg, 0,5 tønder havre og 1 rigsdaler, 1 mark og 4 skilling)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder rug																0,5		0,5
Tønder byg	0,5																	
Tønder havre																0,5		0,5

Gårdmanden i nr. 1, Peder Krøl, betalte til gengæld for nedsættelsen af byglandgilden en halv tønne havre mere.

1/5 1697-1/5 1698 (Landgilde omregnet til 0,5 tønne rug, 1 tønne byg og 1 rigsdaler, 1 mark og 4 skilling)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg			0,5										0,5	0,5		0,5		

1/5 1698-1/5 1699 (Landgilde omregnet til 1 tønne byg og 1 rigsdaler, 1 mark og 4 skilling)

1/5 1699-1/5 1700 (Landgilde omregnet til 1 tønne byg, 0,5 tønne havre og 4 mark og 4 skilling)

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg					1									1				
Tønder havre					0,5									0,5				

1/5 1700-1/5 1701 (Landgilde omregnet til 1 tønne byg, 1 tønne havre og 1 rigsdaler, 4 mark og 4 skilling)

Skematisk oversigt over korn, udlånt til at så med af godset 1652-1700, fordelt på de 18 gårde
 Godset lånte op igennem 1600-tallet sædekorn, dvs. korn til at så med, ud til betrængte bønder. Efter høst skulle lånekornet tilbagebetales igen. I tilfælde af tvivl om, hvilken bonde der lånte kornet, er det anført under skemaet.

1/5 1658-1/5 1659

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg								1						2				

1/5 1663-1/5 1664

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg								1										

1/5 1684-1/5 1685

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4		2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Tønder rug	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1		

1/5 1686-1/5 1687

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg				1									1					1

1/5 1687-1/5 1688

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg	1		1	2	1		1	1			1		2	1		1,5		2
Tønder havre	1		1		1		1	1					1	1		0,5		0,5

1/5 1688-1/5 1689

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg			1	1,5			1	0,5					1,5	1		2		1
Tønder havre		3		0,5			0,5			1,5			1	1		0,5		0,5

Gårdmændene i nr. 13 og 14 blev begge betegnet Hans Pedersen, men de kan adskilles på baggrund af rækkefølgen.

1/5 1689-1/5 1690

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg				4,5			2	1			1,5		2,5	3	1	4,5		2
Tønder rug																		0,5
Tønder havre											1		1		1			0,5

1/5 1690-1/5 1691

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg		5,5	1	1,5			1				1		2	1		1		1
Tønder havre							0,5							0,5		0,5		

1/5 1691-1/5 1692

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg		1	1	1		0,5	1	1		1	0,5		1	1,5	0,5	1		1,5
Tønder havre	1	0,5	0,5	0,5	0,5		0,5						0,5			0,5	0,5	0,5

1/5 1692-1/5 1693

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg		1,5	1	1			1,5			1			1	1		1		1,5
Tønder havre																0,5		

Gårdmændene i nr. 13 og 14 blev begge betegnet Hans Pedersen, men de kan adskilles på baggrund af rækkefølgen.

1/5 1693-1/5 1694

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg		0,5	1,5	0,5			2			0,5	0,5		1,5	0,5	1	1,5		1,5
Tønder havre				1			1											

1/5 1694-1/5 1695

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg		1	1	1			2			1			1	1		1		1,5
Tønder havre							1			0,5			1	1				

1/5 1695-1/5 1696

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg			1	1,5			2			1	1		1,5	1	1	1		1,5
Tønder havre							1						0,5	0,5		0,5		

1/5 1696-1/5 1697

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg							1			1				1				

Gårdmanden i nr. 7 er Jens Smed og ikke Jens Hare jf. fæsteskitet 1697.

1/5 1697-1/5 1698

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg		1	1				1	1		1			1	1	1	1		1
Tønder havre							0,5			0,5			0,5	0,5		0,5		

1/5 1698-1/5 1699

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg		1	1	1						1			1	1	1	1		1

1/5 1699-1/5 1700

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg		2	1,5	1,5	1			1		2			1	2	1	2		2
Tønder havre		0,5	0,5	0,5										0,5		0,5		0,5

1/5 1700-1/5 1701

Gårdnummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Tønder byg		2	1	1,5				1		1,5			1	2	1	1		1
Tønder havre		0,5												0,5				